

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

20-21 ЛЮТОГО 2025 РОКУ

м. Запоріжжя

<i>Крашевський А.В.</i> ВИКОРИСТАННЯ В МЕДИЦИНІ НЕЙРОКОМП'ЮТЕРНИХ ІНТЕРФЕЙСІВ: СВІТОГЛЯДНО-ЕТИЧНИЙ ПОГЛЯД	77
<i>Рудько Н.П., Іванченко Д.Г., Крісанова Н.В.</i> СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ МЕДИЦИНИ МАЙБУТНЬОГО	78
<i>Уварова О.О., Нігрецкул В.В.</i> ЩО СПОНУКАЄ АБІТУРІЄНТІВ ОБИРАТИ МЕДИЧНІ СТУДІЇ: МОТИВАЦІЯ ТА ІМІДЖ ПРОФЕСІЇ	79
<i>Фроленко А.М.</i> ВІДНОСИНИ ЛІКАРЯ-ПАЦІЄНТА І ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МЕДИЦИНІ	80

СЕКЦІЯ 5. ДІТИ І ВІЙНА

<i>Боярська Л.М., Герасімчук Т.С.</i> ВПЛИВ ВІЙНИ НА МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	83
<i>Іванько О.Г.</i> КВАДРОБІНГ – ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ БІГ НАВКАРАЧКИ	84
<i>Курочкін М.Ю., Давидова А.Г., Капустін С.А.</i> РЕАБІЛІТАЦІЯ ВАЖКОХВОРОЇ ДИТИНИ: МЕДИКО-СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ	85
<i>Пацера М.В.</i> ДІЇ БАТЬКІВ ХВОРОЇ ДИТИНИ ПОЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ	86
<i>Редько І.І.</i> БЕЗПЕКА ТА ЗАХИСТ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ	87
<i>Цупікова О.А.</i> ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ	89

СЕКЦІЯ 6. ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

<i>Haidai N.V., Shapoval O.S., Serhiienko M.Yu., Deinychenko O.V., Onopchenko S.P.</i> PRACTICE-ORIENTED TRAINING OF STUDENTS IN OBSTETRICS AND GYNECOLOGY IN A BLENDED LEARNING FORMAT	90
<i>Губка В.О., Вільданов С.Р., Гайдаржі Є.І., Головка М.Г.</i> ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КУРСІВ ЗА ВИБОРОМ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ	91
<i>Дуюн І.Ф.</i> ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНІХ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ	92
<i>Земляний Я.В., Земляна Н.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	94
<i>Кандибей В.К.</i> РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ПОБУДОВІ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ І ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ	95
<i>Козиряцька С.А.</i> ВИКЛАДАННЯ ЕЛЕКТИВНОГО КУРСУ «ОСНОВИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЕТИКИ І МОРАЛІ» СТУДЕНТАМ МЕДИЧНИХ ЗВО ЯК СКЛАДОВА ГУМАНІСТИЧНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТІ	96
<i>Крупей К.С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ «МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ» В УМОВАХ ВІЙНИ: ІНТЕГРАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС	98
<i>Лукіна Г.М.</i> ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ НА ТЛІ ВОЄННОГО СТАНУ	100
<i>Марушко Ю.В., Бойко Н.С.</i> МИСТЕЦТВО СПІЛКУВАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	102
<i>Масік Н.П.</i> ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ КЛІНІЧНОГО ПРОФІЛЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	104
<i>Мурзіна О.А.</i> ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЯКІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	105
<i>Назаренко О.В., Солов'юк О.О.</i> СПІЛКУВАННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ СЬОГОДЕННЯ	106

Список використаних джерел

1. Козловська І. М. Переваги симуляційного навчання у відпрацюванні практичних навичок і маніпуляцій майбутніх лікарів / І. М. Козловська, О. Б. Колотило, Я. В. Кулачек // Буковинський медичний вісник. – 2022. – Т. 26, № 2. – С. 81–85.
2. Моцюк Ю.Б. Використання симуляційних методів навчання у вивченні дисципліни «Акушерство та гінекологія» / Ю. Б. Моцюк, С. О. Остафійчук, І. О. Басюга // Медична Освіта. – 2023. – № 3. – С. 73-78.

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ПОБУДОВІ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ І ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ

*Кандидебей Вероніка Костянтинівна, викладачка-стажист,
аспірантка кафедри внутрішніх хвороб І,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Викладач, вчитель – людина, яка є провідником у дивовижний світ знань. Бути вчителем, бути викладачем – це, справді, потужний дар і талант. Світ змінюється, а разом із ним змінюються наші можливості щодо навчання та опанування важливими професійними навичками. Щоденно ми отримуємо велику кількість інформації, маючи для цього цілу низку різноманітних статей, тез, книжок, публікацій, журнальних видань, навчальних відео, конференцій, майстер-класів. Тож, здавалося, можна було б стати висококваліфікованим фахівцем, базуючись виключно на даних ресурсах для опанування навичками, необхідними для роботи. Але сучасний світ висуває чималу кількість вимог до фахівців сьогодення. Це не лише професійні якості, не менш важливою складовою є дотримання морально-етичного кодексу доброчесності, людяності та порядності, особливо, якщо казати про професії, що відносяться до розділу «людина-людина». Як професія викладача, так і професія лікаря посідає одне з провідних місць за даним напрямком. На лікаря-викладача покладена подвійна відповідальність щодо надання не тільки сучасної, перевіреної інформації, але й відповідальність за формування етико-деонтологічних принципів у поведінці майбутніх лікарів. Заняття – це не лише звичайний набір теоретичних засад, тестових завдань, відпрацювання практичних навичок біля ліжка хворого, але, в першу чергу, прояв людяності та співчуття до людей, які часто мають серйозні захворювання, яким так потрібно почути тепле слово підтримки та віру в те, що все буде добре.

Маючи 3 річний досвід роботи за фахом внутрішні хвороби, спілкуючись із різними пацієнтами, слухаючи їхні історії життя та захворювання, їхні скарги, кожного разу впевнюєшся в тому, що для пацієнта – людини, яка страждає, вкрай потрібним є щире співчуття та підтримка. І йдеться не стільки про високі професійні якості, які є важливою запорукою успішного лікування пацієнтів, йдеться про вміння слухати, відшукати необхідні добрі та теплі слова. Повертаючись до стін лікарні знову або вже одужавши, ці пацієнти завжди з теплотою згадують такого лікаря, прагнуть потрапити до нього. Такий лікар є не виключно досвідченим фахівцем, а людиною, яка здатна на емпатію та розуміння. Ось що закарбовується в душі назавжди. І саме лікар-викладач власним прикладом має виховувати саме таких фахівців, закладати їм ці засади людяності.

Останні кілька років нашого життя, починаючи з 2019 року, світ стикнувся з чималою кількістю викликів, зокрема, найпершим викликом була саме COVID-19 пандемія, на зміну якій прийшла найстрашніша подія – війна. Багато звичних правил, систем нашого повсякденного життя вимагали трансформації, включаючи систему освіти.

Гармонічна робота освітньої системи дала збій. Постало питання в необхідності побудувати та створити нову реальність, новий світ.

Починаючи з 2019 року все було переведено до онлайн-формату і тільки зараз відбувається перехід до змішаної форми. Онлайн-формат є, з одного боку, зручним і комфортним, як і асинхронний формат навчання, коли студент самостійно обирає свій власний темп опанування новими знаннями та виконання завдань, а, з іншого боку, він веде

до асоціальності, коли людина втрачає здатність і навички комунікації, які є вкрай необхідними для роботи в професії типу «людина-людина». Багато моментів особистого та живого спілкування втрачається, так само, як і втрачається емоційний зв'язок, зоровий контакт із викладачем. Для майбутніх лікарів, які обрали фах терапевтичного спрямування, навички комунікації, емпатії є вкрай необхідними для того, щоб стати успішним конкурентоспроможним лікарем. Ці навички може закласти викладач власним прикладом, відпрацьовуючи практичні навички біля ліжка хворого.

Як викладачка та аспірантка кафедри Внутрішніх хвороб 1 Запорізького державного медико-фармацевтичного університету я маю змогу продовжувати процес, як навчання, так і наукової активності та роботи. Багато студентів висловили велике бажання мати повноцінне очне навчання після тривалої перерви для того, щоб покращити свої вміння практичного спрямування, що є вкрай необхідним для формування особистості сучасного лікаря-фахівця.

Як викладач, я маю створити безпечні умови праці для моїх студентів, що відноситься до специфіки роботи в умовах військового часу в прифронтовому місті. Впродовж 5 академічних годин практичних занять із майбутніми лікарями і 3,5 академічних годин із лікарями-фізреабілітологами, вивчаючи дисципліну «Внутрішня медицина» (кардіологія, гастроентерологія, пульмонологія, гематологія, ендокринологія) та «Фізична терапія в клініці внутрішніх хвороб» я маю розкрити тему, зробивши нові знання та велику кількість матеріалу простими та адаптованими для розуміння. Така тривалість занять дозволяє аналізувати певну нозологію біля ліжка хворого, обираючи необхідного для цього пацієнта у відповідності до теми заняття. Слід зазначити, що не всі пацієнти є готовими та відкритими до діалогу з великою кількістю студентів і їхнього викладача, що не є безпосередньо їхнім лікуючим лікарем, а тим паче до того, щоб бути моделлю до відпрацювання практичних навичок. Тож викладач має у даному випадку взяти ініціативу в свої руки: перед тим, як вести студентів до палати, розпочати процес спілкуватися з пацієнтом, слід поговорити з ним особисто, як, в першу чергу, з людиною, в спокійній і доброзичливій атмосфері, пояснивши хворій людині мету даного огляду разом із юними колегами-лікарями. А в момент спілкування з пацієнтом у палаті лікар-викладач має бути обізнаним у захворюванні, що вивчається, для того, щоб задавати вірні та коректні питання для практичного засвоєння розібраних теоретичних знань, показати приклад ввічливого та чемного поведіння з пацієнтом із повагою до гідності людської особистості, делікатного тону бесіди та розбору практичних навичок із огляду, пальпації, перкусії, аускультатії, розбору лабораторних і інструментальних методів обстеження за історією хвороби.

Отже, сучасна система освіти вимагає фундаментальної трансформації у світлі нових реалій, що принесені пандемією та війною. Роль викладача та вчителя більше не полягає лише в звичному викладанні усім відомого та легкодоступного матеріалу, але, в першу чергу, в логічному структуруванні величезної кількості матеріалу для його практичного впровадження в повсякденне життя з великим акцентом саме на практичну складову.

**ВИКЛАДАННЯ ЕЛЕКТИВНОГО КУРСУ
«ОСНОВИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЕТИКИ І МОРАЛІ»
СТУДЕНТАМ МЕДИЧНИХ ЗВО
ЯК СКЛADOVA ГУМАНІСТИЧНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТІ**

*Кози́ряцька Світлана Анатоліївна,
кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент ЗВО кафедри культурології та українознавства,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Підготовка майбутніх лікарів закладами вищої освіти передбачає використання гуманістичного підходу в освіті, орієнтованого не лише на індивідуалізацію навчання, сприяння саморозвитку особистості, забезпечення можливостей для її особистісного й професійного зростання, але й на формування моральної відповідальності, особливо в